

Bedrijfsplan toezicht Alcoholwet regio Gooi en Vechtstreek

Versie: 2.0

Datum: 20 augustus 2021

1. Inleiding

De gemeenten in de Regio Gooi en Vechtstreek werken sinds 2013 samen op het gebied van de Alcoholwet (voorheen Drank- en Horecawet). Hier is voor gekozen om de kennis, capaciteit en financiële middelen zo effectief mogelijk in te zetten. Afspraken omtrent de samenwerking zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. De gemeente Hilversum is hierin aangewezen als centrumgemeente. Dit betekent onder meer dat de gemeente Hilversum verantwoordelijk is voor de uitvoering van de toezichtcontroles. Deze controles zijn gericht op vergunningen en naleving van de Alcoholwet en de plaatselijke verordeningen. In de samenwerkingsovereenkomst zijn algemene afspraken opgenomen. In dit bedrijfsplan wordt toegelicht wat de taak van de gemeente Hilversum precies inhoudt en op welke wijze de gemeente deze taak uitvoert.

Naast de samenwerkingsovereenkomst en dit bedrijfsplan is ook het Preventie- en handhavingsplan Gooi en Vechtstreek 2021-2024 (verder: PHP) relevant. Het PHP is een integraal plan waarin maatregelen zijn opgenomen die de regiogemeenten en de GGD nemen om het alcohol- en drugsgebruik onder met name jongeren te voorkomen en terug te dringen.

2. Doel toezicht Alcoholwet

Gemeenten houden toezicht op de Alcoholwet om verantwoordelijke alcoholverstrekking door ondernemers/paracommerciële rechtspersonen te bevorderen met de juiste kennis van zaken en volgens de geldende regels. De gemeente zet zich in om alcoholverkoop aan minderjarigen zoveel mogelijk te voorkomen. Het toezicht moet leiden tot het verhogen van de naleving van de wet- en regelgeving. Naast het toezicht geeft de gemeente ook voorlichting over deze wet- en regelgeving. Wanneer ondernemers de regelgeving niet naleven kan de gemeente bestuursrechtelijke handhavingsinstrumenten inzetten.

3. Toezichthoudende taak

De gemeente Hilversum voert vier verschillende taken uit op het gebied van de Alcoholwet in de regio Gooi en Vechtstreek, namelijk toezicht houden, handhaving, voorlichting geven over de wet- en regelgeving en het naleefgedrag monitoren door middel van mysteryshopacties. De toezichthoudende taken worden uitgevoerd door buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa). Hierbij werken de Boa's van de gemeente Hilversum samen met de Boa's van de gemeente Wijdemeren.

De testkoperactie is een belangrijke toevoeging ten opzichte van het vorige bedrijfsplan (2015). In 2018 is een pilot gedraaid met testkopers in Hilversum. De resultaten van deze pilot waren positief. Een testkoperactie is een effectieve manier om toezicht te houden op de naleving van de wet- en regelgeving. De methode geeft een beter inzicht op de naleving, omdat er gericht gecontroleerd kan worden op de leeftijdscontrole die bedrijven moeten uitvoeren. Dit was met reguliere observaties niet mogelijk. Om deze acties uit te kunnen voeren krijgt de gemeente Hilversum hulp van onder andere het MBO Amersfoort. Het MBO levert 17-jarige HTV studenten die zich tijdens de acties voordoen als klant in de horecagelegenheden. Dankzij de goede resultaten van de pilot is afgesproken om testkoperacties vaker toe te passen in de regio Gooi en Vechtstreek.

Ondanks dat de gemeente Hilversum verantwoordelijk is voor het toezicht, zijn de regiogemeenten zelf verantwoordelijk voor de handhaving. Hieronder valt onder andere het daadwerkelijk opleggen

van een handhavingsinstrumenten zoals genoemd in punt 2. Regiogemeenten zorgen ook zelf voor de inning van bijvoorbeeld de bestuurlijke boete en het afhandelen van bezwaar- en beroepsprocedures. De bedragen die worden geïnd met de bestuurlijke boete vloeien direct terug naar de betreffende gemeente aangezien de gemeente zelf de inning doet.

1. Toezicht houden middels het uitvoeren van controles

- a. Basiscontrole, betreft controle op de vergunning en het naleven van de algemene regels, bijvoorbeeld:
 - Is er een geldige vergunning?
 - Is de juiste leidinggevende aanwezig?
 - Houdt men zich aan de schenktijden?
 - Houdt men zich aan de regels van de plaatselijke verordeningen zoals de regels met betrekking tot paracommercie?
- b. Leeftijdscontrole, gericht op de naleving van de wet- en regelgeving. Betreft een observatieve controle op het vertrekken van alcohol aan personen jonger dan de wettelijk toegestane leeftijd (18 jaar) en controle op wederverstrekking.
- c. Testkoperactie, betreft het inzetten van minder- en meerderjarige jongeren om te constateren of de leeftijd goed wordt vastgesteld en of er geen alcohol wordt verkocht of verstrekt aan jongeren onder de 18 jaar.
- d. Controle bij evenementen, onder andere op vergunningen, ontheffingen en leeftijdscontrole.
- e. Controle op bezit van alcohol door jongeren onder de 18 jaar in de openbare ruimte indien gesignaleerd tijdens controle onder a, b of c.
- f. Als er tijdens bovenstaande controles bijzonderheden worden geconstateerd, wordt dit gemeld bij de betreffende gemeente.

2. Handhaving. De volgende handhavingsinstrumenten zijn beschikbaar:

- a. Bestuurlijke boete;
 - b. Proces verbaal opgemaakt door een Boa;
 - c. Intrekken/schorsen DHW-vergunning;
 - d. Tijdelijk stilleggen alcoholverkoop in de detailhandel;
 - e. Toepassen bestuursdwang (sluiting, bezoekers verwijderen);
 - f. Last onder dwangsom.
- *handhavingsinstrument a en b dienen door een Boa te worden opgelegd. Overige instrumenten kunnen door de gemeente zelf worden opgelegd.

3. Voorlichting geven over de wet- en regelgeving:

Dit betreft het informeren van alcoholverstrekkers en kopers over de wet- en regelgeving. Een deel van de voorlichting wordt door de Boa's gegeven tijdens een controle. Een Boa kan tijdens een controle constateren dat een brede voorlichting op een bepaald vlak wenselijk is. Vanuit de centrumgemeente (Hilversum) zal in dit geval een voorstel aan de regiogemeenten worden gedaan om deze voorlichting op te pakken. De GGD is in samenwerking met de beleidsambtenaren jeugd van gemeenten verantwoordelijk voor het aanbieden van algemene informatie over alcoholmisbruik en gezondheid aan jongeren, scholen en ouders. Dit valt buiten de taak van de centrumgemeente.

4. Monitoren van het naleefgedrag door middel van het uitvoeren van een mysteryshopactie en analyse van de controleresultaten.

De centrumgemeente geeft in samenwerking met de GGD opdracht tot een tweejaarlijks mysteryshoponderzoek aan een externe partij. Tijdens dit onderzoek worden gegevens verzameld over de naleving van de leeftijdsgrens, zoals verwoord in artikel 20 van de Alcoholwet, in alle regiogemeenten.

4. Omvang

De omvang van het toezicht wordt elk jaar door middel van een jaarprogramma vastgesteld. Hiertoe dienen gemeenten in het voorafgaande jaar in november aan te geven welke hotspots er zijn, welke controle wordt toegepast, met welke frequentie er wordt gecontroleerd en welke evenementen worden verwacht. In het PHP is afgesproken dat de toezichtfrequentie risico gestuurd ingericht wordt. Gemeenten bepalen per alcoholverstreker de frequentie, variërend van 1x per twee jaar tot 4x per jaar. De frequentie wordt bepaald op basis van de volgende informatie:

- Resultaten van het tweejaarlijks mysteryshoponderzoek;
- Signalen die gemeenten ontvangen over de verkoop van alcohol aan minderjarigen;
- Resultaten van Jeugdkaart onderzoek, waarbij onder jongeren wordt onderzocht bij welke verkooppunten zij alcohol (proberen te) kopen.

In de samenwerkingsovereenkomst die in 2021 is opgesteld is afgesproken dat gemeenten 10% minder en 5% meer toezicht kunnen aanvragen dan van te voren is vastgesteld. Dit gebeurt in goed overleg en met een nieuwe prijsberekening. Deze flexibiliteit draagt bij aan het maatwerk per gemeente.

5. Pilots

Naast de controles die de gemeente Hilversum vanuit de samenwerkingsovereenkomst uitvoert, zijn er ook een twee pilots georganiseerd. In 2019 is er een pilot gestart voor horecagelegenheden in Hilversum. Vanuit deze pilot worden deelnemende horecagelegenheden vier keer per jaar gecontroleerd door een onafhankelijke partij. Door het inzicht in het nalevingspercentage wordt gelet op het risico gestuurd toezicht minder leeftijdscontroles/testkopercontroles ingezet bij de deelnemende horecagelegenheden. De pilot heeft daardoor invloed op de toezichtfrequentie van gemeentelijk toezicht omdat er minder toezichtcontroles uitgevoerd worden bij deelnemende horecagelegenheden en door het instellen van controlegroepen. In verband met de maatregelen omtrent het COVID-19 virus is deze pilot niet afgerond. Momenteel is er vanuit de gemeente Hilversum een evaluatie gestart onder deelnemende partijen. Afhankelijk van de resultaten wordt het vervolg van de pilot besproken.

In oktober 2020 is er een soortgelijke pilot gestart voor sportclubs in Hilversum. Vanuit deze pilot voert een onafhankelijke partij controles uit bij deelnemende sportclubs. De start van deze pilot is uitgesteld door het COVID-19 virus. In september 2021 vindt er een nieuwe startbijeenkomst plaats. De pilot heeft een looptijd van één jaar. Beide overeenkomsten zijn in principe alleen gericht op Hilversum.

6. Samenwerking

Zoals eerder gezegd zijn er afspraken gemaakt over de samenwerking in een overeenkomst. Deze overeenkomst wordt gesloten voor de duur van drie jaar. Daarnaast wordt er elk jaar een jaarprogramma opgesteld. Om dit gezamenlijk op te kunnen stellen wijst elke gemeente een contactpersoon aan waarmee de centrumgemeente de afspraken en dagelijkse uitvoering kan bespreken. Deze contactpersonen zijn ook verantwoordelijk voor de terugkoppeling over de voortgang van het jaarprogramma en de aanpak van dossiers binnen de eigen gemeente. Ook sluit de contactpersoon aan bij het driemaandelijks DHW-overleg waar de dagelijkse samenwerking wordt besproken.

Eens per kwartaal zal een factuur over het afgelopen kwartaal worden verzonden met daarin het aantal uitgevoerde controles. Daarnaast stelt elke gemeente Hilversum elk jaar in januari een jaarrekening op van het voorgaande jaar met een inhoudelijke en financiële verantwoording. Hierin

worden de aantal controles, de inzet van handhavinginstrumenten door de Boa's en de resultaten van de mysteryshopactie opgenomen.

Concrete werkafspraken over informatie- en dossieruitwisseling, termijnen waarbinnen werkzaamheden moeten worden uitgevoerd en afstemming op de werkvloer worden vastgelegd in werkafspraken die door het management van de deelnemende gemeenten worden gemaakt.

Boa's uit de regio Gooi en Vechtstreek worden veelal herkend door alcoholverstrekkers. Dit beïnvloedt de effectiviteit van het toezicht. Tevens waarschuwen ondernemers vaak andere bedrijven in de buurt dat er controles worden gehouden. Om dit te voorkomen is een bredere pool van Boa's die verspreid over een groter gebied ingezet kunnen worden wenselijk. Momenteel wordt onderzocht of uitruil van Boa's met andere regio's mogelijk is.

7. Medewerkers

Het toezicht op de Alcoholwet wordt uitgevoerd door medewerkers die te werk worden gesteld bij de gemeente Hilversum en de gemeente Wijdemeren. Het competentieprofiel van de toezichthouder is toegevoegd in bijlage B. De toezichthouders dienen te beschikken over een aanwijzing door de Minister van Justitie en Veiligheid als Boa op grond van artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering. Het toezicht wordt uitgevoerd door een domein 1 Boa. Ook dienen de aan te stellen ambtenaren in het bezit te zijn van een diploma toezichthouder Alcoholwet dat voldoet aan de eisen zoals vastgesteld door de examencommissie Alcoholwet van de Stichting Exameninstelling Toezicht en Handhaving.

De burgemeesters van de regiogemeenten dienen de ambtenaren als toezichthouder aan te wijzen. Hiervoor dient de burgemeester een aanwijzingsbesluit te nemen. Elke gemeente heeft hiertoe eenmalig een algemeen aanwijzingsbesluit genomen zonder namen van specifieke toezichthouders, maar met een verwijzing naar de medewerkers/toezichthouders die ingezet worden door de centrumgemeente. Als de centrumgemeente een nieuwe toezichthouder inzet, dan is deze toezichthouder op basis van het algemene aanwijzingsbesluit ook direct inzetbaar.

De contactpersonen ontvangen een lijst met daarop de namen, registratienummers en einddatum van de akte van de toezichthouders. Wanneer een nieuwe toezichthouder wordt ingezet door de centrumgemeente ontvangen de regiogemeenten een nieuwe versie van de lijst.

8. Kosten

De werkzaamheden die centrumgemeente Hilversum uitvoert in samenwerking met de gemeente Wijdemeren zullen middels een kostprijsystematiek worden verrekend. Door te werken met een kostprijsystematiek wordt een maximale ontzorging van en dienstverlening naar de regiogemeenten gerealiseerd. Deze kostprijs bestaat alleen uit de kosten die direct gerelateerd zijn aan de taak, zoals primaire en secundaire loonkosten (onregelmatigheidstoeslag, reiskosten en opleidingskosten) en kosten voor voorzieningen (persoonlijke beschermingsmiddelen, hulpmiddelen voor de mobiele handhaving e.d.). In de kostprijs zijn geen kosten vanuit de centrumgemeente voor management en P&C overhead of ICT opgenomen. Deze kosten worden door de centrumgemeente gedragen. Voor de uren die buiten de genoemde producten vallen, zoals het opmaken van een bekeuring voor alcoholbezit in de openbare ruimte door een persoon onder de 18 jaar of ondersteuning bij bezwaar- en beroepsprocedures door de toezichthouders) is een uurtarief opgenomen.

De kosten per taak vanaf 2021 staan vermeld in de onderstaande tabel. Op de bedragen die worden gehanteerd is een inflatiecorrectie van toepassing evenals eventuele wijzigingen in de CAO.

8.1 Kostentabel

Taak	Omschrijving	Tijdsbesteding	Inzet personeel	prijs
Basiscontrole	Controleren op actualiteit en aanwezigheid vergunning, aanwezigheid leidinggevende e.d. Administratieve afhandeling controle Bij overtreding opleggen bestuurlijke boete of constatering terugkoppeling aan betreffende gemeente	1 uur/controler	Een Boa	€73.19
Leeftijdscontrole	Controleren op verstrekken van alcohol aan personen van 18 jaar en ouder Administratieve afhandeling controle Bij overtreding opleggen bestuurlijke boete of constatering terugkoppeling aan betreffende gemeente	2 uur/controler	Twee Boa's	€292.76
Testkoperactie	Het inzetten van minder- en meerderjarige jongeren om te constateren of de leeftijd goed wordt vastgesteld en of er geen alcohol aan wordt verkocht aan jongeren onder de 18 jaar. Administratieve afhandeling controle Bij overtreding opleggen bestuurlijke boete of constatering terugkoppelen aan betreffende gemeente	Slijterij, snackbar en supermarkt (1.5 uur) Overige controles (2,5 uur)	1 Boa 2 Boa's	€114,79,- €190,48
Evenementencontrole	Bij evenementen controleren op een artikel 35 Alcoholwet ontheffing en leeftijdscontrole	4 uur/controler	Twee Boa's	€585.52
Uurtarief Boa	Uurtarief voor werkzaamheden buiten de genoemde controle zoals het opmaken van een proces verbaal voor alcoholbezit in de openbare ruimte door een persoon onder de 18 jaar of ondersteuning bij bezwaar- en beroepsprocedures door de Boa			€73.19
Uurtarief testkoper	Dagdienst (tot 17.00 uur) Avonddienst (vanaf 17.00 uur)			€5,00 per uur €7,50 per uur
Mysteryshopactie	Tweejaarlijkse actie waarbij voor alle regiogemeenten gegevens van de naleving van de leeftijdsgrens, zoals verwoord in artikel 20 van de Alcoholwet, worden verzameld.			Kostprijs

NB: deze bedragen zijn exclusief 21% BTW. De in rekening te brengen BTW is volledig compensabel voor gemeenten

9. Aandachtspunten en risico's

Actuele informatie: Voor effectief en efficiënt toezicht is het noodzakelijk dat de toezichthouders werken met een actueel bestand. Dit vraagt dat de deelnemende gemeenten hun inrichtingsbestand met betrekking tot alcoholverstrekkers op orde hebben. Ook stelt dit eisen aan de wijze waarop informatie wordt uitgewisseld. De toezichthouders dienen op elk moment toegang te hebben tot de meest actuele gegevens met betrekking tot vergunningen, leidinggevende e.d.

Doorpakken in de handhaving: om het doel te realiseren zal naast effectief toezicht ook handhaving noodzakelijk zijn. Dit vraagt dat de regiogemeenten voldoende capaciteit hebben om kort na constatering van een overtreding ook handhavinginstrumenten in te zetten. Daarnaast moet er qua capaciteit rekening gehouden worden met bezwaar- en beroepsprocedures.

Samenwerking andere partijen: de Alcoholwet heeft veel raakvlak met openbare orde en veiligheid. Verschillende artikelen in de wet gaan over alcoholgebruik en –bezit in de openbare ruimte en alcoholgebruik en overlast. Op deze vlakken zal nauwe samenwerking met de politie noodzakelijk zijn. Daarnaast is afstemming noodzakelijk met andere toezichthouders zoals Boa's openbare ruimte, milieutoezichthouders, bouwinspecteurs, brandweer e.d. Ook is een goede samenwerking met de GGD nodig met betrekking tot voorlichting over alcoholmisbruik en gezondheid.

Bijlagen

Bijlage 1: competentieprofiel

Functiereeks Beleid:

Het adviseren over, ontwikkelen, uitvoeren of handhaven van beleidsterreinen en beleidsprocessen.

Functiegroep Handhaving:

Het toezien op, controleren en/of handhaven van de correcte naleving van beleid en wet- en regelgeving, gemeentelijke voorschriften en vergunningen/beschikkingen en het, indien nodig, opleggen van maatregelen en/of sancties. De uitvoering wordt getoetst aan specifieke voorschriften, besluiten, kaders en protocollen. Door de aard van de werkzaamheden en de hierbij behorende contacten, is er in deze functiegroep een verhoogd risico op (verbale) agressie.

Overwegende functiekenmerken:

- Verricht handhavingwerkzaamheden op meerdere samenhangende;
- Beleidsterreinen;
- Adviseert over handhaving aspecten;
- Kent een zekere interpretatieruimte in de toetsing en de beoordeling.

Kritische werksituaties normfunctie

1. Procedureverantwoordelijkheid: de gevolgen van het handhavingsproces vragen een zorgvuldige toepassing en bewaking van procedures en richtlijnen.
2. Interpretatieruimte: de mogelijkheid om beslissingen naar eigen inzicht te nemen impliceert een analyse op consistentie en precedentwerking.
3. Gevolgen en neveneffecten: de handhaving van beleid kan gevolgen hebben die een afweging noodzakelijk maken inzake de toepassing van de regelgeving.
4. Druk van anderen: vanuit tegengestelde of eigen belangen wordt druk uitgeoefend op de medewerker om mee te gaan in keuzes en afwegingen.
5. Agressie: de eerstelijns contacten en/of de impact van bestuurlijke besluiten betekenen een verhoogd risico op het in aanraking komen met (verbale) agressie.

Competenties normfunctie

Zelfstandigheid

Verricht zonder hulp van anderen taken, probeert op eigen kracht probleemsituaties de baas te worden. Handelt volgens eigen overtuiging, onafhankelijk van anderen.

Niveau B (proberen)

- Kent eigen beperkingen en klopt bijtijds bij anderen aan;
- Probeert eerst op eigen kracht problemen de baas te worden;
- Durft een onafhankelijk standpunt in te nemen;
- Gaat meningsverschillen niet uit de weg.

Oordeelsvorming

Weegt gegevens en mogelijke handelwijzen in het licht van relevante criteria tegen elkaar af om tot realistische beoordelingen te komen.

Niveau B (afwegen)

- Brengt mogelijke handelwijzen in beeld;

- Weegt gegevens en/of handelwijzen op juiste wijze af;
- Scheidt relevante criteria van irrelevante criteria;
- Komt met een goed afgewogen oordeel.

Conflicthantering

Reageert correct en tegemoetkomend op de reacties van anderen op het eigen gedrag, beleid of functie-uitoefening. Weet adequaat te reageren op problemen, zonder hierdoor in het gedrang te komen of er te emotioneel onder te worden. Vindt oplossingen bij belangentegenstellingen.

Niveau B (relativeren en ondersteunen)

- Verwerkt tegenslagen in emotioneel opzicht soepel;
- Probeert lering te trekken uit feedback;
- Weet de situatie te relativeren;
- Luistert in een conflictsituatie goed naar de belangen van de tegenpartij;
- Helpt anderen bij het oplossen van conflictsituaties.

Overtuigingskracht

Overtuigt anderen van een bepaald standpunt om instemming te krijgen met bepaalde plannen, ideeën of producten.

Niveau B (verkopen)

- In discussies weet hij/zij instemming voor zijn/haar standpunt te verkrijgen van anderen;
- Weet zijn/haar standpunt te verkopen;
- Weet op tegenwerpingen een logisch antwoord te geven;
- Presenteert, overlegt en discussieert op een zorgvuldige heldere manier;
- Stelt vragen om erachter te komen op welke manier de gesprekspartner(s) tevreden zou(den) zijn.

Besluitvaardigheid

Selecteert één te volgen verantwoorde strategie voor zichzelf (en anderen), ondanks onvolledigheid in kennis van alternatieven en van hun risico's.

Niveau C (afwegen)

- Neemt beargumenteerd een beslissing;
- Weegt feiten tegen elkaar af, besluit op basis van deze feiten en houdt rekening met de gevolgen daarvan;
- Neemt besluiten in minder bekende situaties en neemt doordachte besluiten die collega's of klanten kunnen betreffen;
- Maakt vlot afwegingen en hakt knopen door;
- Gaat bij het nemen van beslissingen weloverwogen te werk.

Vakkennis normfunctie

Over welke vakkennis dient de medewerker te beschikken?

Kennis op het gebied van:

- Wet- en regelgeving: de medewerker kent de relevante wet- en regelgeving die op het vakgebied of beleidsterrein van toepassing is.
- Beleidsvoering: de medewerker weet aan te geven hoe de maatregelen, adviezen, procedures en richtlijnen bijdragen aan het realiseren van het beleids- of handhavingsterrein.

- Administratieve organisatie: de medewerker weet de verschillende fasen in het proces van administratieve organisatie te onderkennen en daarop te handelen.

Vaardigheden op het gebied van:

- Adviseren: de medewerker kan rekening houden met de verschillende wettelijke en/of beleidsmatige variabelen en kan de adviezen en het handelen hier op aanpassen.
- Communicatietechniek: de medewerker kan de communicatie aanpassen aan situatie en publiek om het besluit of advies over te brengen.

Welke opleiding voldoet als minimale basis/idealiter voor deze vakkennis?

Minimaal MBO, bijvoorbeeld op het gebied van openbare orde en veiligheid, ruimtelijke ordening en milieu, zorg en welzijn, maatschappelijke hulpverlening, sociale zaken.